

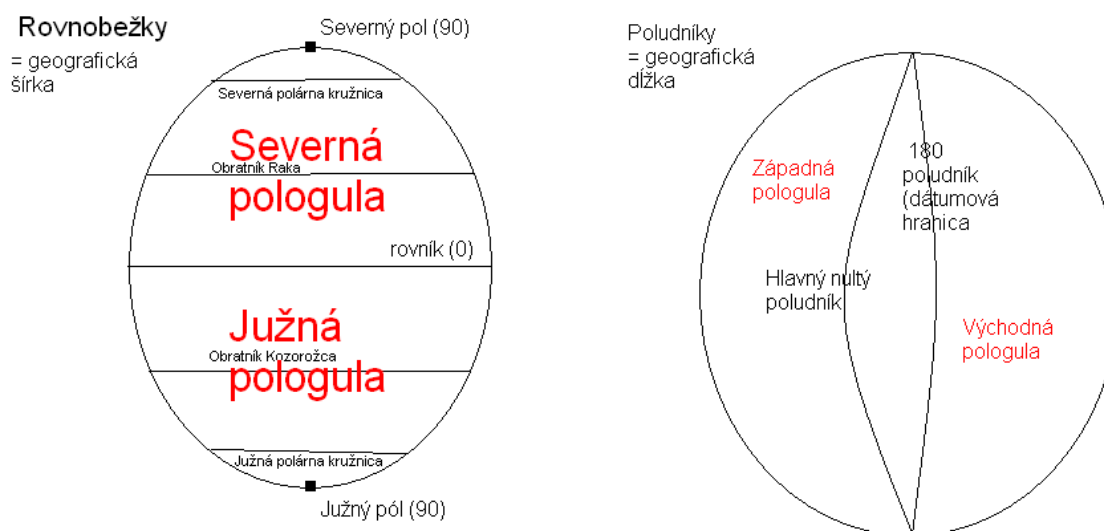
Výnimočné školy

Tibor Sýkora

Geografická sieť a súradnice

Čo sú to poludníky? Čo sú to rovnobežky? A čo je to vlastne geografická sieť? Odpovede na tieto otázky sa dozviete už onedlho, takže na úvod niečo z teórie.

Ravnobežky (vodovorovné čiary) určujú **geografickú šírku**. Ravnobežky sú **kružnice**, ktoré majú **rozdielnu dĺžku**. Najdlhšou ravnobežkou je **rovník (0°)**, ktorý rozdeľuje Zem na **severnú a južnú pologuľu**. Od rovníka smerom hore je severná a smerom dole je južná pologuľa. Máme stoosemdesiat ravnobežiek – deväťdesiat na severnej a deväťdesiat na južnej pologuľi. Najkratšie ravnobežky sú **severný a južný pól (90°)**. K ďalším významným ravnobežkám patria **severná polárna kružnica, obratník Raka, obratník Kozorožca a južná polárna kružnica**.

Poludníky (zvislé čiary) určujú **geografickú dĺžku**. Poludníky sú **polkružnice**, ktoré majú **rovnakú dĺžku**. Najdôležitejším poludníkom je **hlavný (nultý) poludník**, ktorý spolu so **180° poludníkom (dátumová hranica)** rozdeľujú Zem na **západnú a východnú pologuľu**. Od nultého poludníka smerom naľavo je západná a smerom napravo je východná pologuľa. Máme tristošesťdesiat poludníkov – stoosemdesiat na západnej a stoosemdesiat na východnej pologuľi. Spoločne vytvárajú geografickú sieť, vďaka ktorej môžeme určiť presnú polohu všetkých miest na Zemi.

GEOGRAFICKÁ SIETĚ + GEOGRAFICKÉ SÚRADNICE

Úloha č. 1 - zaznač do siete nasledovné body:

A – 0° geografickej šírky (g. š.) a 90° západnej geografickej dĺžky (z. g. d.)

B – 15° severnej geografickej šírky a 60° z. g. d.

C – 15° južnej geografickej šírky (j. g. š.) a 60° z. g. d.

D – 15° s. g. š. a 30° z. g. d.;

E – 15° j. g. š. a 30° z. g. d.;

F – 60° s. g. š. a 0° geografickej dĺžky

G – 60° j. g. š. a 0° g. š.

H – 15° s. g. š. a 0° g. š.

I – 15° j. g. š. a 0° g. š.

J – 15° s. g. š. a 60° východnej geografickej dĺžky (v. g. d.)

K – 15° j. g. š. a 60° v. g. d.

L – 30° s. g. š. a 90° v. g. d.

M – 30° j. g. š. a 90° v. g. d.

Úloha č. 2 – spoj body nasledovne: bod A s bodom B, bod A s bodom C, bod B s D, bod C s bodom E, bod D s bodom F, bod E s bodom G, bod F s bodom H, bod G s bodom I, bod H s bodom J, bod I s bodom K, bod J s bodom L, bod K s bodom M, bod L s bodom M.

Ak správne pracoval, tak uvidíš dopravný prostriedok, ktorým sa lieta. Odpoveď: .....

